

ISSN (печ.) 2079-620X

ISSN (онлайн) 2617-5193

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ
ХАБАРШЫСЫНЫҢ
ЭКОНОМИКА сериясы

ECONOMIC Series of the
BULLETIN
of the L.N. Gumilyov ENU

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ серия
ВЕСТНИКА
ЕНУ имени Л.Н. Гумилева

№ 3 • 2018

2010 жылдан бастап шығады
Founded in 2010
Издается с 2010 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Астана, 2018
Astana, 2018

Бас редакторы
С.Б. Мақыш
э.ғ.д., профессор (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары

А.М. Бакирбекова, э.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Алибекова Б.А.	э.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Байжолова Р.А.	э.ғ.д., проф.(Қазақстан)
Бейсенова Л.З.	э.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Егембердиева С.М.	э.ғ.д. проф. (Қазақстан)
Керімбек Ғ. Е.	э.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Кемел М.	э.ғ.д. ,проф. (Қазақстан)
Кирдасинова К.А.	э.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Кучукова Н.К.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Лавровский Б.Л.	д.э.н., проф.(Ресей)
Мадиярова Д.М.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Майдырова А.Б.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Муталиева Л.М.	э.ғ.к., доцент(Қазақстан)
Никифорова Е.В.	д.э.н., проф.(Ресей)
Петрова М.	доцент (Болгария)
Санг Кю Ли	PhD, проф.(Оңтүстік Корея)
Сембиева Л.М.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Сидорович А.В.	э.ғ.д., проф. (Ресей)
Сыздықбаева Б.У.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Толысбаев Б.С.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Урузбаева Н.А.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Шалболова У.Ж.	э.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Редакцияның мекен-жайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ. Сәтпаев к-сі, 2, 408 б.
Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31432)
E-mail: vest_econom@enu.kz

Жауапты хатишы, компьютерде беттеген:
Д. Байтлесова

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ хабаршысының экономика сериясы

Меншіктенуші: ҚР БЖҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігімен тіркелген. 18.02.14ж.

№ 14171-Ж -тіркеу куәлігі

Мерзімділігі: жылына 4 рет.

Тиражы: 50 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі,13/1,
тел.: (7172)709-500 (ішкі 31432)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief

S.B. Makysh

Doctor of Economic Sciences, Professor (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief

A.M. Bakirbekova, Can. of Economic Sciences
(Kazakhstan)

Editorial board

Alibekova B.A.	Can. of Economic Sciences (Kazakhstan)
Baizholova R.A.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Beisenova L.Z.	Can. of Economic Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Kerimbek G.E.	Can. of Economic Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Kemel M.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Kirdasinova K.A.	Can. of Economic Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Kuchukova N.K.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Lavrovskii B.L.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Russia)
Madiyarova D.M.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Maidyrova A.B.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Mutaliyeva L.M.	Can. of Economic Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Nikiforova E.V.	Doctor of Economic Sciences, Prof.(Russia)
Petrova M.	Assoc.Prof. (Bulgaria)
Sembieva L.M.	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Kazakhstan)
Shalbolova U. Zh.	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Kazakhstan)
Sidorovich A.V.	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Russia)
Sung-Kyu Lee	PhD, Prof. (South Korea)
Syzdykbayeva B.U.	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Kazakhstan)
Tolysbayev B.S.	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Kazakhstan)
Urusbayeva N.A	Doctor of Economic Sciences , Prof. (Kazakhstan)
Yegemberdiyeva S.M.	Doctor of Economic Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Editorial address:2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31432)
E-mail: vest_econom@enu.kz

Responsible secretary, computer layout:
D. Baytlessova

Economic Series of the bulletin of the L.N. Gumilyov ENU

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan Registered by Ministry culture and information of Republic of Kazakhstan. Registration certificate No. 14171-Ж from 18.02.14

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 50 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31432)

Главный редактор
С.Б. Макыш
д.э.н., профессор (Казахстан)

Зам. главного редактора **А.М. Бакирбекова**, к.э.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Алибекова Б.А.	к.э.н. доцент (Казахстан)
Байжолова Р.А.	д.э.н., проф(Казахстан)
Бейсенова Л.З.	к.э.н., доцент (Казахстан)
Егембердиева С.М.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Керимбек Г. Е.	к.э.н., доцент (Казахстан)
Кемел М.	проф., д.э.н. (Казахстан)
Кирдасинова К.А.	к.э.н., доцент (Казахстан)
Кучукова Н.К.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Лавровский Б.Л.	д.э.н., проф.(Россия)
Мадиярова Д.М.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Майдырова А.Б.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Муталиева Л.М.	к.э.н., доцент (Казахстан)
Никифорова Е.В.	д.э.н., проф.(Россия)
Петрова М.	доцент (Болгария)
Санг Кю Ли	PhD, проф. (Юж. Корея)
Сембиева Л.М.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Сидорович А.В.	д.э.н., проф. (Россия)
Сыздыкбаева Б.У.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Толысбаев Б.С.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Урузбаева Н.А.	д.э.н., проф. (Казахстан)
Шалболова У.Ж.	д.э.н., проф.(Казахстан)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. К. Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31432)
E-mail: vest_econom@enu.kz

Ответственный секретарь, компьютерная верстка:
Д. Байтлесова

Экономическая серия вестника ЕНУ имени Л.Н. Гумилева

Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК

Зарегистрирован Министерством культуры и информации Республики Казахстан.
Регистрационное свидетельство № 14171-Ж от 18.02.14 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 50 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1,
тел.: (7172)709-500 (вн.31432)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

МАЗМҰНЫ

Экономикалық теория

Есберген Р.Ә., Аман Қ. Ақтөбе облысының ауыл шаруашылығын қарқынды дамыту мәселелері... 8

Экономика және кәсіпкерлік

Ерниязов Т.Н., Мырзахмет М.К. Нарықтық барометр. Нарық көрсеткіштерін пайдалана отырып нарықтық талдау әдістері..... 19

Ерумбаев А.Т. Көлеңкелі экономиканың Қазақстанның өңірлік әлеуметтік-экономикалық даму көрсеткіштерінің динамикасына әсері..... 24

Мелдеш Д.Е. Мемлекеттік жеке-меншік әріптестіктің дамуы..... 28

Мемлекеттік аудит

Жұпышева А.О., Макыш С.Б. Мемлекеттік экологиялық аудитты жүргізу процессінің шетелдік тәжірибесі..... 33

Туризм

Кенжебаева А. Қазақстандағы қолжетімді туризмді дамытуда саяхат кедергілерінің әсері 39

Сейдуалин Д.А., Мәулен М.Ф. Туризм мен қызмет көрсету индустриясында цифрлы технологияларды қолдану..... 45

Сыздықбаева Б.Ұ., Раимбеков Ж.С. Аймақтық деңгейде туризмді дамытудың кластерлік саясаты... 50

Қаржы

Мукушев А.Б., Есенова Г.Ж., Досалиев Б.А., Мукушев С.Б., Адильбекова Б.А. Қаржы пирамидасын Mathcad ортасында модельдеу 56

Менеджмент

Васильева О.А., Ямпольская Д.О., Турусин Д.И. Ресей жастарының көшбасшылық әлеуеті: ішкі және сыртқы көзқарас..... 63

Куангалиева Т.К., Амалбек Г.Қ. Кәсіпорынның дағдарысқа қарсы басқару мәселелері 74

Ноғайбаев М.А. Мұнай-химия өнеркәсібін мұнай өнеркәсібінің келешегі зор саласы ретінде дамыту..... 80

ECONOMIC SERIES
OF THE BULLETIN OF THE L.N. GUMILYOV ENU № 3 • 2018

CONTENTS

Economic theory

- Yesbergen R.A., Aman K.** Problems of Intensive Development of Agriculture of Aktobe Region..... 8

Economics and entrepreneurship

- Yerniyazov T. N., Myrzakhmet M. K.** Market barometer. The methods of market analysis with the use of market indicators..... 19
- Yerumbayev A.** The influence of the shadow economy on the dynamics of indicators of the regional socio-economic development of Kazakhstan..... 24
- Meldesh D.** Development of public - private partnership in the social sphere of the Republic of Kazakhstan..... 28

State audit

- Zhupysheva A.O., Makysh S.B.** Foreign Experience of the State Environmental Audit..... 33

Tourism

- Kenzhebayeva A.** Impact of travel obstacles on the development of accessible tourism in Kazakhstan..... 39
- Seidualin D.A., Maulen M.G.** The use of digital technologies in tourism industry and services 45
- Syzdykbayeva B.U., Raimbekov Zh.S.** Cluster-based policy tourism development at the regional level..... 50

Finance

- Mukushev A.B., Esenova G.Zh., Dosaliyev B.A., Mukushev S.B., Adilbekova B.A.** Modeling the financial pyramid through the Mathcad 56

Management

- Vasilyeva O.A., Yampolskaya D.O., Turusin D.I.** Leadership potential of Russian youth: an inside and outside look..... 63
- Kuangalieva T.K., Amalbek G.K.** Problems of Anti-Crisis Management of the Enterprise..... 74
- Nogaibayev M.A.** Development of the petrochemical industry as a promising area of the oil industry..... 80

СОДЕРЖАНИЕ

Экономическая теория

Есберген Р.А., Аман К. Проблемы интенсивного развития сельского хозяйства Актюбинской области..... 8

Экономика и предпринимательство

Ер尼亚зов Т.Н., Мырзахмет М.К. Рыночный барометр. Методы анализа рынка с использованием рыночных индикаторов..... 18

Ерумбаев А.Т. Влияние теневой экономики на динамику показателей регионального социально-экономического развития Казахстана..... 24

Мелдеш Д.Е. Развитие государственно-частного партнерства..... 28

Государственный аудит

Жупышева А.О., Макыш С.Б. Зарубежный опыт проведения государственного экологического аудита..... 33

Туризм

Кенжебаева А. Влияние туристических ограничений на развитие доступного туризма в Казахстане..... 39

Сейдуалин Д.А., Маулен М.Г. Использование цифровых технологий в индустрии туризма и сервиса 45

Сыздыкбаева Б.У., Раимбеков Ж.С. Кластерная политика развития туризма на региональном уровне..... 50

Финансы

Мукушев А.Б., Есенова Г.Ж., Досалиев Б.А., Мукушев С.Б., Адильбекова Б.А. Моделирование финансовой пирамиды посредством Mathcad..... 56

Менеджмент

Васильева О.А., Ямпольская Д.О., Турусин Д.И. Лидерский потенциал российской молодежи: взгляд изнутри и снаружи..... 63

Куангалиева Т.К., Амалбек Г.К. Проблемы антикризисного управления предприятием 74

Ногайбаев М.А. Развитие нефтехимической отрасли как перспективное направление нефтяной индустрии..... 80

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ хабаршысының экономика сериясы – № 3 • 2018, 28-32 б.
Economic Series of the Bulletin of the L.N. Gumilyov ENU – № 3 • 2018, 28-32 pp.
<http://bulecon.enu.kz/>; E-mail: vest_econom@enu.kz

XҒТАР 06.56.45

Д.Е. Мелдеш

*Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: dinara.meldesh@mail.ru)*

Мемлекеттік жеке-меншік әріптестіктің дамуы

Аннотация. Мақалада мемлекеттік-жеке меншік әріптестіктің шет елдерде және Қазақстанда айқындалу тұрғысы салыстырылған, осыған байланысты мемлекеттік-жеке меншік әріптестіктің тетіктері мен Қазақстандағы даму жағдайы қарастырылған. Мемлекеттік жеке-меншік әріптестіктің шеңберінде классификациялау жобаларын жүзеге асыру негізінде, тәуекел ажырату әдістері мен пайдаларды қолдануды есепке алу керек екендігі дәлелденген.

Мақала автормен жан-жақты қарастырылған, мемлекеттік-жеке әріптестіктің Қазақстандағы даму потенциалы, мемлекеттік-жеке әріптестікті дамыту қажеттілігі келтірілген.

Түйін сөздер. Мемлекеттік-жеке әріптестік, әлеуметтік сала

DOI: <https://doi.org/10.32523/2079-620X-2018-3-28-32>

Жалпы мемлекеттік-жеке меншік әріптестік – бұл өзара тиімді шарттар негізінде қоғамдық маңызы бар мәселелерді шешу үшін мемлекет пен бизнестің орта және ұзақ мерзімді өзара қарым-қатынас формаларының жиынтығы. Мемлекеттік-жеке серіктестік – бұл мемлекеттік және жеке секторлар арасындағы орта және ұзақ мерзімді келісімдер, бұнда мемлекеттік сектор жауапкершілігіндегі қызметтердің бөлігі қоғамдық инфрақұрылымды және қызмет көрсетулерді дамыту жобаларының мақсаттарын және жүзеге асырылуы шарттарын нақты белгілеу нәтижесінде жеке секторға беріледі. Сондықтан да мемлекеттік-жеке әріптестік өзекті мәселелердің бірі болып отыр.

Мақаланың мақсаты Қазақстан Республикасының мемлекеттік-жеке серіктестіктердегі жобалардың тиімділігін жоғарылату бойынша халық-шаруашылық міндеттерін шешу болып табылады.

Әлеуметтік сала – Қазақстандағы үлкен қаржы салулар мен жетілдіруді талап ететін саланың бірі, бірақ бизнес үшін бұл сала пайдалылық көзқарасы жағынан сонша қызықты емес, ал мемлекет үшін бұл тым жоғары қаржылық шығындар. Шетелдерде мемлекет, бизнес сияқты өзара әрекеттерді талап ететін жобалар туған жағдайлардан шығу үшін өткізіледі.

Қоғамдық маңызы бар мәселелерді шешу үшін мемлекет пен жеке меншік сектор арасындағы өзара қарым-қатынастың терең тарихы бар. Алайда МЖӘ соңғы он жылда өзекті бола бастады. Бір жағынан қоғамдық экономикалық жағдайдың ауырлауы мемлекеттің қоғамның маңызды функцияларын атқаруын қиындатады. Екінші жағынан, бизнес инвестициялау үшін жаңа нысандарға қызығушылық танытады. МЖӘ мемлекет меншігіндегі стратегиялық маңызы бар нысандарды жекешелендіру баламаларын ұсынады.

Жалпы мемлекеттік-жеке меншік әріптестігі (МЖӘ) – бұл өзара тиімді шарттар негізінде қоғамдық маңызы бар мәселелерді шешу үшін мемлекет пен бизнестің орта және ұзақ мерзімді өзара қарым-қатынас формаларының жиынтығы.

Мемлекеттік-жеке меншік әріптестігінің базалық нысандарының ішінен негізгі түсіндірмелер ретінде келесілерді атауға болады:

- Орта мерзімді және ұзақ мерзімді қарым қатынастар;
- МЖӘдағы тараптар мемлекет және жеке секторларымен ұсынылған;
- МЖӘдағы тараптардың өзара әрекеттестігін белгілі келісімшарттар арқылы дайындау;
- Тәуекелдерді, пайданы, құқықтарды және міндеттерді әріптестер арасында өзара тиімді бөлісу;
- МЖӘ объекті бойынша жеткен нәтижелілігін мемлекеттік секторы арқылы айқындау;

Ереже бойынша, МЖӘ –те мемлекет жеке меншік бизнес жобаларына қосылмайды, керісінше, мемлекет бизнесті қоғамдық маңызы бар жобаларға қатысуға шақырады.

Мемлекеттік-жеке меншік әріптестіктің негізгі мақсаты қаржыларды және әр мемлекет пен бизнестің тәжірибесін біріктіру жолымен қоғамның қызығушылығындағы инфрақұрылымды

дамыту, экономикалық субъектілерге жоғары сапалы қызмет көрсету шартында қоғамдық маңызы бар жобаларды ең аз шығын және қауіптермен іске асыру болып табылады.

Қазіргі уақытта елімізде мемлекеттік – жеке меншік әріптестік ұғымы айтарлықтай бұлынғыр. Бәлкім бұл серіктестік механизмі, термин сияқты, шетелден қабылданған, шетелдік көздерді талдасақ, әр түрлі анықтамаларды кездестіруге болады.

Мысалға, АҚШ-да мемлекеттік – жеке меншік әріптестік – «бұл мемлекеттік мекемелер мен жеке сектордың ұйымдары арасындағы келісім-шарт негізіндегі келісім. Бұл келісімнің аясында екі жақтың активтері және басқару дағдылары қызметтерді ұсыну немесе объектінің құрылысы үшін пайдаланылады». Бұл серіктестіктің мәні тәуекел және тиімділікті бөлумен екі жақтың ресурстарын пайдаланудан тұрады. Сонымен қатар анықтамада МЖӘ келісім-шарттан құрылғанын ескеру қажет, яғни заңды бекітілуі қажет, серіктестіктің барлық анықтамаларында бұл – нысаншылық келісім.

Канадада мемлекеттік – жеке меншік әріптестік – ресурстарды, тәуекелдерді және сыйақаларды тиісті үлестіру арқылы қоғамдық қажеттілік пен мұқтаждықты қанағаттардыру үшін құрылған мемлекеттік және жеке секторы арасындағы бірлескен кәсіпорын». Серіктестік қоғамдық инфрақұрылымды, коммуналдық шаруашылықты және де басқа да қызметтерді қамтамасыз ету үшін өткізілетінін ескеру қажет. Бұндай келісімдер өзіне инфрақұрылым объектілері мен қызметтерді қаржыландыру, жобалау, құрылыс, пайдалану және техникалық қамтамасыз етуді қамтиды.

Мемлекеттік – жеке меншік әріптестік тің анықтамасын Ұлыбританияда бұл жергілікті мемлекеттік органмен жеткізілген 4P (Public private partnerships program) кездестіруге болады, онда мемлекеттік – жеке меншік әріптестік мемлекеттік қызметтерді қамтамасыз етуге жеке сектордың ресурстарын және/немесе тәжірибені енгізу мақсатында жеке сектор және мемлекеттік органдардың арасында өзара әрекеттерді белгілеу үшін жалпы термин болып табылады. МЖӘ термині нысаншылық емес серіктестіктерден келісім-шарттарға дейін бірлескен кәсіпорындар және концессиялар түрінде механизмдердің кең спекторын: суреттеу үшін пайдаланылады.

Жоғарыда көрсетілгенге, мемлекеттік – жеке меншік әріптестік терминін әр түрлі түсінуге мемлекеттік – жеке меншік әріптестік үлгілері мен нысандарының әр түрлі сыныптамасына әкелетінін қосуға болады. Мысалға, Канада мен Америкада осы сыныптама құрылыс, пайдалану, басқару және объектілерді тапсырумен байланысты механизмдерге апарды. Бірақ Ұлыбританияда бұндай механизмдер – мемлекеттік – жеке меншік әріптестік нің концессия сияқты нысанын өткізу түрі. Концессиядан басқа мемлекеттік – жеке меншік әріптестіктеріне сатып алуға, басқаруға мемлекеттік келісім-шарттар; жал, лизинг; және де жеке қаржы бастамасы жатады.

Қазақстандағы және басқа елдерде мемлекет пен бизнес арасындағы серіктестікті салыстырғанда, Қазақстан үшін мұндай өзара әрекетті өткізудің британдық тәжірибесі жақын деп қорытынды жасауға болады. Қазақстандық тәжірибеде мемлекеттік – жеке меншік әріптестіктің атап айтылған британдық нысандарына ерекше экономикалық зоналары, өнімдер және бірлескен кәсіпорындарды бөлу туралы келісімдер жатады.

Қазақстанда да ұтымды әрі тиімді тәсілдерді игеру қолға алынып отыр. Елімізде мемлекеттік-жекеменшік әріптестік бағытына көңіл бөлініп, әлеуметтік маңызы бар салаларда жүзеге асырылып келеді.

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев: «Жекеменшік инвестицияларды тарту жөнінен мемлекеттік-жекеменшік әріптестік тетігі орасан зор әлеуетке ие болып отыр. Біз Қазақстанда бұл тетікті іске қостық, бірақ та ол озық әлемдік практикаға сәйкес жетілдіруді талап етеді», – деп пікір білдірген. Сонымен қатар кәсіпкерлікті дамыту, мемлекет пен бизнес арасындағы тиімді байланысты нығайту мәселелері Елбасының Қазақстан халқына арнаған Жолдауларында да кеңінен айтылып келеді.

ҚР Үкіметі мемлекеттік-жеке меншік әріптестікті дамыту мақсатында 2011 жылы 29 маусымда 2011-2015 жылдарға арналған Қазақстан Республикасында мемлекеттік-жеке әріптестікті дамыту жөніндегі бағдарлама, сонымен қатар 2015 жылы 31 қазанда Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік туралы заң қабылданды. Мемлекеттік-жекеменшік әріптестіктің міндеттері анық көрсетілді [1]. Олар:

Қазақстан Республикасының орнықты әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз ету мақсатында мемлекеттік әріптес пен жекеменшік әріптестің тиімді өзара іс-қимылы үшін жағдайлар жасау;

Инфрақұрылымды және халықтың тіршілігін қамтамасыз ету жүйелерін дамыту үшін мемлекеттік әріптес пен жеке әріптестің ресурстарын біріктіру арқылы мемлекет экономикасына инвестициялар тарту;

Халықтың, сондай-ақ өзге де мүдделі тұлғалардың мүдделері мен қажеттіліктерін ескере отырып, тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің қолжетімділігі деңгейін және сапасын арттыру;

Қазақстан Республикасындағы жалпы инновациялық белсенділікті арттыру, оның ішінде жоғары технологиялық және ғылымды қажетсінетін өндірістерді дамытуға жәрдемдесу.

Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік жүзеге асырылу тәсілі бойынша институционалдық және келісімшарттық болып бөлінеді. Институционалдық мемлекеттік-жекеменшік әріптестікті мемлекеттік-жекеменшік әріптестік шартына сәйкес мемлекеттік-жекеменшік әріптестік компаниясы іске асырады. Өзге жағдайларда мемлекеттік-жекеменшік әріптестік келісімшарттық мемлекеттік-жекеменшік әріптестік тәсілі бойынша жүзеге асырылады.

Ал келісімшарттық мемлекеттік-жекеменшік әріптестік концессия, мемлекеттік мүлікті сенімгерлік басқару, мемлекеттік мүлікті мүліктік жалдау (жалға алу); лизинг; технологиялар әзірлеуге, тәжірибелік үлгі дайындауға, тәжірибелік-өнеркәсіптік сынауға және аз сериялы өндіріске жасалатын шарттар; өмірлік цикл келісімшарты; сервистік келісімшарт; мемлекеттік-жекеменшік әріптестіктің белгілеріне сәйкес келетін өзге де шарттар жасасу арқылы іске асырылады. Келісімшарттық мемлекеттік-жекеменшік әріптестіктің жекелеген түрлерін іске асыру кезінде «Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік» туралы Заңмен реттелмеген бөлігінде Қазақстан Республикасының тиісті заңдарының ережелері, оның ішінде «Концессиялар туралы» Заңында көзделген ерекшеліктер қолданылады.

Мемлекеттік-жеке серіктестік нысанына байланысты жеке меншік сектор сол немесе басқа қызметтерді, тәуекелдер түрлері мен жауапкершілікті өзіне қабылдайды. Жеке меншік секторға қатысу дәрежесі қаншалықты жоғары болса, қабылданатын тәуекелдің, жауапкершіліктің, міндеттемелердің деңгейі соншалықты жоғары, жасалған мемлекеттік-жеке серіктестік келісімшарттар мерзімі соншалықты ұзақ. Осы қарама-қайшылық мемлекеттің ұсынылатын инфрақұрылымдық және әлеуметтік қызметтердің көлемінің өсуіне және жақсаруына қызығушылық танытумен, ал кәсіпкерлік құрылымдар жобадан түсетін табысты тұрақты алып тұруға және пайданың тұрақты өсіміне қызығушылық танытады. Тараптардың мүддесінің ортақтылығы жобаны толығымен жемісті жүзеге асырумен қорытындыланады.

Мемлекеттік-жеке серіктестік жобасын жүзеге асыру жетістігіне тараптардың ерекше мүмкіндіктерін біріктіру болып табылады. Кәсіпкерлік құрылым жобаны қаржылық ресурстармен, жанашыл технологиямен қамтамасыз етеді, кәсіби тәжірибені, тиімді басқару дағдысын, оның ішінде шешім қабылдаудағы икемділік пен жеделділікті пайдаланады.

Мемлекет өз кезегінде меншік иесінің құқықтарын іске асыра отырып, халықтық және өзге де жеңілдіктерді, кепілдіктерді пайдалану, сондай-ақ қаржылық ресурстардың кейбір көлемін алу мүмкіндігін береді. Осындай тәсілмен мемлекеттік-жеке серіктестік құру мемлекетке шаруашылық жүргізудің заманауи тиімді әдістерін толық көлемде пайдалануға мүмкіндік береді, өйткені басқару функциялары кәсіпкерлік құрылымға өтеді, бірақ бұл жағдайда қадағалау және бақылау құқығы сақталады. Мемлекет басшысы Н.Ә.Назарбаевтың халыққа арнаған Жолдауында мемлекеттік-жеке меншік серіктестік тетігі мемлекет экономикасына жеке инвестицияларды тартуда үлкен әлеует екенін атап көрсетті. Жалпы мемлекеттік-жекеменшік серіктестік (МЖС) экономикалық өсімді ынталандыру және жекеменшік сектордың экономикаға қатысуын кеңейту әдісі болып саналады. Мемлекет пен бизнес тиісті құқығына сай ресурстар мен мүдделерді бөліскенде мемлекеттік-жеке серіктестік саласында тәуекелдер көбеюде. Мемлекет қоғамдық мүдде мен мақсатты тасушы ретінде, ал бизнес қатысушы ретінде барынша көп табыс табуға бағыт алады. Сол себептен, мемлекет пен жеке серіктес арасында қоғамдық және жеке мүдде мен мақсат аясында тәуекелдер туындайды. Мемлекеттік-жеке серіктестікті оның қатысушыларының арасында тәуекелдер мен пайданы тепе-тең және әділ бөлу, сондай-ақ мемлекет тарапынан бақылау жағдайында мемлекеттік сектор жауапкершілігі саласына дәстүрлі жататын қызметті көрсету үшін жауапкершілікті жеке меншік сектор субъектілеріне толық немесе бөлшектеп тапсыруды қарастыратын мемлекеттік және жеке меншік секторлардың өзара байланыс жасау нысаны ретінде белгілеуге болады. Мемлекет өз кезегінде меншік иесінің құқықтарын іске асыра отырып, халықтық және өзге де

жеңілдіктерді, кепілдіктерді пайдалану, сондай-ақ қаржылық ресурстардың кейбір көлемін алу мүмкіндігін береді. Осындай тәсілмен мемлекеттік-жеке серіктестік құру мемлекетке шаруашылық жүргізудің заманауи тиімді әдістерін толық көлемде пайдалануға мүмкіндік береді, өйткені басқару функциялары кәсіпкерлік құрылымға өтеді, бірақ бұл жағдайда қадағалау және бақылау құқығы сақталады. Компания өз кезегінде кәсіпкерлік тәуекелдерді төмендетіп, мемлекеттік ресурстар мен кепілдіктерге қолжетімділік береді. МЖС жобаларын енгізу халықтың өмір сүру деңгейін жоғарылата отырып, мемлекеттік инфрақұрылымның объектілерін дамытуға септігін тигізеді. Сонымен қатар, мұндай серіктестік қатысушылар алдында біршама тәуекелдерді туындатады. Сондай-ақ, қаржы пайдасының жартысы мемлекеттік сектордан тәуекелді жеке компанияға өткізумен байланысты мемлекеттік инфрақұрылым объектілерін жеке қаржыландырудан пайда болады. МЖС маңызды аспектісі ұлттық жобалар мен әлеуметтік-экономикалық даму бағдарламалары аясында үкімет пен корпорациялар арасында келісім-шарт жасасу болып табылады. Егер олар қоғамдық жұмыстарды орындайтын болса, осы келісім-шарт шеңберінде жеке фирмалар 25 жылға дейін өтеу мерзімімен қолайлы шарттармен несие алуларына болады. Олардың шаруашылық қызметінің құрылымдау және жаңғырту процесін ынталандыратындай, бұл қарыздар, негізгі капиталға 65% дейін инвестицияларды жабуға болады.

Бүгінде елімізде Қазақстанның мемлекеттік-жекеменшік әріптестік орталығы жұмыс істейді. Бұл елімізде жаңа үлгідегі мемлекеттік-жекеменшік әріптестікті дамытудың алдыңғы қатарлы сараптамалық орталығы болып саналады. Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік саласында жоғары білікті, бірегей білімді және тәжірибелі мамандар жұмылдырылған. Мемлекеттік-жекеменшік әріптестік саласында зерттеулер жүргізуге, инвестициялық жобаларды сараптау және оның іске асырылуын бағалауға бағыттталып отыр. Жобаларға консультациялық қолдау көрсете отырып, олардың жүзеге асырылуына қолғабыс көрсетеді [2].

Қазақстанның мемлекеттік-жекеменшік әріптестік орталығының 2018 жылы, осы салада 893 жоба бар, оның ішінде жалпы сомасы 103,994 млрд теңге болатын 206 келісімшарт жасалған, ал жалпы сомасы 15 973 млрд теңге болатын 81 келісімшарт тіркеу кезеңінде тұр. Сонымен қатар жалпы сомасы 394 896 млрд теңгенің 102 жобасы байқау кезеңінде болса, 733 147 млрд теңге сомасындағы 504 жобаның құжаттары реттелу үстінде.

Өңір бойынша алатын болсақ, мемлекеттік-жекеменшік әріптестік негізінде тіркелген жобалар саны ойынша Шығыс Қазақстан облысы көш басында. Бұл өңірде 71 келісімшарт тіркеліп, 2 келісімшарт байқау кезеңінде, 95 жобаның құжаттары әзірленуде. Одан кейін Оңтүстік Қазақстан облысында 22 келісімшарт тіркеуден өткен, 20 жобаның байқау кезеңінде, 17 жобаның құжаттары жинақталуда. Сонымен қатар Қарағанды, Қостанай, Павлодар облыстарында мемлекеттік-жекеменшік әріптестік жобалары көптеп қолға алынған.

Өңірлер бойынша бөлгенде Батыс Қазақстан, Атырау және Жамбыл облыстарында мемлекеттік-жекеменшік әріптестік бағытындағы жобалар аз. 2018 жылдың сәуір айындағы мәліметке сүйенсек, Батыс Қазақстан облысында 3 жобаның келісімшарты тіркелген, 9 жобаның құжаттары әзірленуде. Атырау облысында 2 жобаның келісімшарты тіркелген, 2 жоба байқау кезеңінде, 33 жобаның құжаттары реттелуде. Жамбыл облысында 1 жобаның келісімшарты тіркелген, 6 жоба байқау кезеңінде болса, 3 жобаның құжаттары жинақталуда.

Мұнымен қоса, биылдан бастап елімізде мемлекеттік-жекеменшік әріптестік саласында жобаны жүзеге асыру жеңілдетілмек. 2017 жылдың желтоқсан айында ҚР Ұлттық экономика министрлігі мемлекеттік-жекеменшік әріптестік жобаларды қарастыру, бекіту және жүзеге асыру үдерістерін оңтайландыру әрі тездету мақсатында бюджеттік заңнамаға өзгерістер енгізді. Бұл өзгертулер мемлекеттік-жекеменшік әріптестік саласында іскерлік белсенділікті арттыратын болады.

Атап айтқанда «Бағдарламалық мемлекеттік-жекеменшік әріптестік» енгізілу қолға алынған. Бұл дегеніміз жеке әріптес және мемлекеттік-жекеменшік әріптестік жобалары бойынша барлық процедуралар экономиканың әр саласына арнап мемлекеттік және үкіметтік бағдарламаларда жеңілдетілген форма бойынша жазылады, яғни қосымша сараптама өткізу қажеттілігі жоқ.

Сонымен қатар мемлекеттік-жекеменшік әріптестік жобаларын жоспарлау үдерісі де оңтайландырылуда, енді жоспарлау 5 кезең емес 3 кезеңнен тұрады (инвестициялық ұсыныстың сараптамасы, байқау өткізу, мемлекеттік-жекеменшік әріптестік шартын жасасу), тізімнен жоба тұжырымдамасы және мемлекеттік-жекеменшік әріптестік шарты жобасының сараптамасы алынып тасталды.

Қорытындылай келе, мемлекеттік – жеке меншік әріптестігін санаулы ұғымда, яғни тәуекелдер және құзыретін бөлу негізінде әлеуметтік-маңызды жобаларды өткізу мақсатында мемлекет пен бизнестің өзара әрекеті деп қарастыруға болады. Бірақ, мемлекеттік – жеке меншік әріптестігін өзара пайда принципімен байланыстырып қарастырса, онда осы нысандарды механизмдердің сыныптамасына енгізуге болады. Елімізде мемлекеттік-жеке меншік әріптестік қарқынды даму үстінде. Қазірдің өзінде жеке инвесторлардың көмегімен әлеуметтік маңызға ие нысандар құрылысы жүргізілуде. Кәсіпкерлік пен мемлекет арасындағы әріптестікті нығайту арқылы, халыққа көрсетілетін қызметтің сапасы жақсартылатыны сөзсіз. Егер де мемлекет қаржылық пайда алмаса да мемлекеттік келісім-шарттарды өткізу жағдайында негізгі мемлекеттік функция орындалады, ол – халықтың өмір деңгейін және де елдің және өңірлердің әлеуметтік – экономикалық дамуын жоғарылатады.

Әдебиеттер тізімі

- 1 Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесі [Электр. ресурс]. -2011. -URL.: <http://adilet.zan.kz>. (Дата обращения: 24.09.2018)
- 2 «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы [Электр. ресурс]. -2018. -URL.:<http://atamekenim.atameken.kz>. (Дата обращения: 24.09.2018)

Д.Е. Мелдеш

Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

Развитие государственно-частного партнерства

Аннотация. В статье проведено сравнение определений государственно-частного партнерства в зарубежных странах и в Казахстане и, исходя из этого, рассмотрены: различные механизмы государственно-частного партнерства и развитие государственно-частного партнерства в Республике Казахстан. Обосновано, что основными аспектами, которые необходимо учитывать при осуществлении классификации проектов в рамках государственно-частного партнерства, являются способы разделения рисков и использования прибыли.

Автор всесторонне рассматривает потенциал и необходимость развития государственно-частного партнерства.

Ключевые слова. Государственно-частное партнерство, социальная сфера.

D. Meldesh

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Development of public - private partnership in the social sphere of the Republic of Kazakhstan

Abstract. The article compares the definitions of public-private partnership in foreign countries and in Kazakhstan and, based on this, the various mechanisms of public-private partnership and the development of public-private partnership in the Republic of Kazakhstan were considered. It is substantiated that the main aspects that should be taken into account when classifying projects within the framework of public-private partnership are the ways of dividing risks and using profits.

The author comprehensively examines the potential and the need for the development of public-private partnerships.

Key words. Public-private partnership, social sphere

References

- 1 Informacionno-pravovaja sistema normativnyh pravovyh aktov Respubliki Kazahstan [Legal information system of Regulatory Legal Act of the Republic of Kazakhstan] [Electr. resour.] 2011. Available at: <http://adilet.zan.kz> (Accessed: 24.09.2018)
- 2 Nacional'naja palata predprinimatelej Respubliki Kazahstan [The national chamber of entrepreneurs of the Republic Kazakhstan «Atameken»] [Electr. resour.]. 2018. Available at: <http://atamekenim.atameken.kz>. (Accessed: 24.09.2018)

Авторлар туралы мәлімет :

Мелдеш Д.Е. - магистрант 1 курс 6М050600-Экономика, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан.

Meldesh D.E. – MBA Student, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰҰ хабаршысының
экономика сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Экономика салалары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған 1 дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және vest_econom@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде қабылданады. Сонымен қатар, автор(лар) ілеспе хат ұсынуы керек.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

5. Мақаланың құрылымы

6. FTAMP <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспесі, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі)

Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана номерленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі

Мәтінде әдебиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа

45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгілерін төмендегі **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараныз**).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, теелефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

1. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне.

Реквизиттер:

РГП ПХВ «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева МОН РК

Столичный филиал АО «Цеснабанк»

КБЕ16

БИН 010140003594

БИК TSES KZ KA

IBAN - KZ 91998ВТВ0000003104

За публикацию ФИО автора

**Provision on articles submitted to the journal
ECONOMIC Series of the Bulletin of the L.N. Gumilyov ENU**

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works in the fields of Economic Science

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail Vest_econom@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained. And you also need to provide the cover letter of the author(s).

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. Structure of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI <http://grnti.ru/> - first line, left

Initials and Surname of the author (s) - center alignment, italics

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - center alignment, italics

Author's e-mail (s)- in brackets, italics

Article title - center alignment, bold

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those formulas are numbered, to which the text has references.

All abbreviations, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on the financial support of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have

the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be carefully verified. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge).

**Положение о рукописях, представляемых в журнал
«Экономическая серия Вестника ЕНУ имени Л.Н. Гумилева»**

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ по экономическому направлению.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г.Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail vest_econom@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией. А также автору(ам) необходимо предоставить сопроводительное письмо.

Язык публикаций: Казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. Схема построения статьи (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

ГРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, *город, страна* (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку задачи, цели, историю, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерцензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Мақаланы рәсімдеу үлгісі /Образец оформления статьи /Template

ГРНТИ 27.25.19

А.Ж. Жубанышева¹, Н. Темиргалиев², А.Б. Утесов³

¹²*Институт теоретической математики и научных вычислений Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан*

³*Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, Актюбе, Казахстан*

(E-mail: ¹axaulezh@mail.ru, ²ntmath10@mail.ru, ³adilzhan_71@mail.ru)

Численное дифференцирование функций в контексте Компьютерного (вычислительного) перечника

Аннотация. В рамках компьютерного (вычислительного) перечника полностью решена задача приближенного дифференцирования функций, принадлежащих классам Соболева по неточной информации, полученной от производного конечного множества тригонометрических коэффициентов Фурье-Лебега дифференцируемой функции... [100-200 слов]

Ключевые слова. Приближенное дифференцирование, восстановление по неточной информации, предельная погрешность, компьютерный (вычислительный) перечник.

Основной текст статьи должен содержать

- введение/постановка задачи,
- цели/история,
- методы исследования,
- результаты/обсуждение, заключение/выводы.

Список литературы

1. Темиргалиев Н. Компьютерный (вычислительный) перечник как синтез известного и нового в численном анализе// Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева -2014. –Т. 4. № 101. – С. 16–33.
2. Локуциевский О.М., Гавриков М.Б. Начала численного анализа. -М.: ТОО «Янус», 1995. -581 с.
3. Жубанышева А.Ж., Абикенова Ш. О нормах производных функций с нулевыми значениями заданного набора линейных функционалов и их применения к перечниковым задачам// Функциональные пространства и теория приближения функций: Тезисы докладов Международной конференции, посвященная 110-летию со дня рождения академика С.М. Никольского, Москва, Россия, 2015. – Москва, 2015. -С.141-142

А.Ж. Жубанышева, Н. Темиргалиев, А.Б. Утесов

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің теориялық математика және ғылыми есептеулер институтыа, Астана, Қазақстан

Қ.Жубанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, Ақтөбе, Қазақстан

Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде функцияларды сандық дифференциалдау

Аннотация. Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде Соболев класында жататын функцияларды олардың тригонометриялық Фурье-Лебега коэффициенттерінің ақырлы жиынынан алынған дәл емес ақпарат арқылы жуықтау есебі толығымен шешілді... [100-200 сөз]

Түйін сөздер. Жуықтап дифференциалдау, дәл емес ақпарат бойынша жуықтау, шектік қателік, Компьютерлік (есептеуіш) диаметр.

A.Zh. Zhubanysheva, N. Temirgaliyev, A.B. Utesov

Institute of theoretical mathematics and scientific computations of L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

K.Zhubanov Aktobe Regional State University, Aktobe, Kazakhstan

Numerical differentiation of functions in the context of Computational (numerical) diameter

Abstract. The computational (numerical) diameter is used to completely solve the problem of approximate differentiation of a function given inexact information in the form of an arbitrary finite set of trigonometric Fourier coefficients... [100-200 words]

Key words. Approximate differentiation, recovery from inexact information, limiting error, computational (numerical) diameter, massive limiting error.

References

1. Temirgaliyev N. Komp'yuternyj (vychislitel'nyj) poperechnik kak sintez izvestnogo i novogo v chislennom analize [Computational (numerical) diameter as a synthesis of the known and the new in numerical analysis], Vestnik Evrazijskogo nacional'nogo universiteta imeni L.N. Gumileva [Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University], 4(101), 16–33 (2014). [in Russian]
2. Lokucievskij O.M., Gavrikov M.B. Nachala chislennogo analiza [Elements of numerical analysis] (Yanus, Moscow, 1995).
3. Zhubanysheva A.Zh., Abikenova Sh.K. O normah proizvodnyh funkcionov s nulevymi znachenijami zadannogo nabora linejnyh funkcionov i ih primenenija k poperechnikovym zadacham [About the norms of the derivatives of functions with zero values of a given set of linear functionals and their application to the width problems]. Tezisy dokladov Mezhdunarodnoj konferencii, posvjashhennaja 110-letiju so dnja rozhdenija akademika S.M.Nikol'skogo «Funkcional'nye prostranstva i teorija priblizhenija funkcionov» [International conference on Function Spaces and Approximation Theory dedicated to the 110th anniversary of S. M. Nikol'skij]. Moscow, 2015, pp. 141-142.

Сведения об авторах:

На каз.:

Жұбанышева А.Ж. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының аға ғылыми қызметкері, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Темірғалиев Н. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - физика-математика ғылымдарының кандидаты, Математика кафедрасының доценті, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті, А.Молдағұлов даңғ. 34, Ақтөбе, Қазақстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На рус.:

Жубаньшева А.Ж. – Старший научный сотрудник Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Темиргалиев Н. – Директор Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - кандидат физико-математических наук, доцент кафедры Математики, Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, пр. А.Молдагуловой 34, Актөбе, Казахстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На англ.:

Zhubanysheva A.Zh. – Senior researcher of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Temirgaliyev N. – Head of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Utesov A.B. - candidate of physical and mathematical sciences, Associate Professor of the Department of Mathematics, K.Zhubanov Aktobe Regional State University, A.Moldagulova Prospect, 34, Aktobe, Kazakhstan. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.